

Fundacja Wolność od Religii
Ul. Fryderyka Chopina 41/2
20-023 Lublin
KRS: 0000403073

Lublin 06.08.2015

Szanowna Pani
Beata Pawłowicz
Dolnośląski Kurator Oświaty
Kuratorium Oświaty we Wrocławiu
ul. Pl. Powstańców Warszawy 1
50-951 Wrocław

Szanowna Pani Kurator,

Działając w imieniu ochrony wolności, praw człowieka i swobód obywatelskich, a także na rzecz przestrzegania prawa oświatowego zwracam się z prośbą o pilne przeprowadzenie kontroli w trybie nadzoru pedagogicznego w Zespole Szkół Ekonomicznych im. Jana Pawła II w Głogowie. Wnoszę o zmianę niezgodnych z obowiązującym prawem zapisów zawartych w Załączniku nr 6 do Statutu Zespołu Szkół Ekonomicznych im. Jana Pawła II w Głogowie wg. wyjaśnień poniżej.

W opublikowanym na stronie internetowej szkoły Załączniku nr 6 Statutu szkoły pn. „*Prawa i obowiązki ucznia Zespołu Szkół Ekonomicznych im. Jana Pawła II w Głogowie*” na zasadzie § 4 ust. 23 uczeń ma prawo **do rezygnacji z nauczania religii** w szkole po spełnieniu następujących warunków:

– na wniosek pełnoletniego ucznia lub rodzica/opiekuna ucznia niepełnoletniego, złożony bezpośrednio dyrektorowi szkoły:

a) druk wniosku pobiera z sekretariatu szkoły nauczyciel wychowawca, który czuwa nad poprawnością jego wypełnienia,

b) w czasie składania wniosku przez ucznia pełnoletniego obecny jego rodzic, chyba że specyfika sytuacji wymaga podjęcia innej decyzji przez dyrektora szkoły,

c) jeśli **uzasadnienie** ma związek z osobą uczącego katechety na spotkaniu są obecni: rodzic, uczeń, nauczyciel katecheta wychowawca klasy,

d) wnioski są rejestrowane i przechowywane w arkuszu ucznia;

W związku z wejściem w życie z dniem 1 września 2014 roku Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej (MEN) z dnia 25 marca 2014 roku zmieniającego rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach (Dz. U. z dnia 14 kwietnia 2014 r, poz. 478) chcielibyśmy zwrócić uwagę na następujące zagadnienia związane z poszanowaniem uprawnień rodziców i uczniów szkół publicznych.

Na mocy § 1 ust. 1 Rozporządzenia MEN z dnia 14 kwietnia 1992 roku, w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 września 2014 roku „§ 1. 1. *W publicznych przedszkolach organizuje się, w ramach planu zajęć przedszkolnych, naukę religii na życzenie rodziców (opiekunów prawnych).*”

W publicznych szkołach podstawowych, gimnazjach, ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych, zwanych dalej «szkołami», organizuje się w ramach planu zajęć szkolnych naukę religii i etyki:

1) w szkołach podstawowych i gimnazjach - na życzenie rodziców (opiekunów prawnych),
2) w szkołach ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych - na życzenie bądź rodziców (opiekunów prawnych), bądź samych uczniów; po osiągnięciu pełnoletności o pobieraniu religii i etyki decydują sami uczniowie.

2. Życzenie, o którym mowa w ust. 1, jest wyrażane w formie pisemnego oświadczenia. Oświadczenie nie musi być ponawiane w kolejnym roku szkolnym, może jednak zostać zmienione.

3. **Uczestniczenie lub nieuczestniczenie w przedszkolnej albo szkolnej nauce religii lub etyki nie może być powodem dyskryminacji przez kogokolwiek w jakiegokolwiek formie”.**

Jednocześnie zgodnie z § 1 ust. 2 Rozporządzenia MEN z dnia 14 kwietnia 1992 roku nie ulega już jakimkolwiek wątpliwościom, że począwszy od dnia 1 września 2014 roku niezbędną przesłanką dla zorganizowania w ramach planu zajęć szkolnych nauki religii lub etyki jest uprzednie otrzymanie przez osobę pełniącą funkcję dyrektora publicznej szkoły, od rodzica (opiekuna prawnego) lub odpowiednio ucznia, oświadczenia w formie pisemnej podpisanego przez rodzica (opiekuna prawnego) lub odpowiednio ucznia obejmującego oznaczenie imienia i nazwiska ucznia oraz życzenie (deklarację) uczestnictwa w zajęciach z określonej religii lub etyki.

Nie jest przy tym dopuszczalne przez przepisy prawa odbieranie przez szkołę publiczną od rodziców lub uczniów oświadczeń (negatywnych deklaracji) wskazujących, że uczeń nie będzie uczęszczał na religię lub etykę, lub też przedkładanie rodzicom wzorów oświadczeń, które preferują wybór zajęć z jakiegokolwiek religii lub z etyki. Procedura przyjmowania przedmiotowych oświadczeń od rodziców lub uczniów nie może bowiem naruszać dyspozycji art. 53 ust. 7 Konstytucji RP, który wskazuje, że „Nikt nie może być obowiązany przez organy władzy publicznej do ujawniania swojego światopoglądu, przekonań religijnych lub wyznania”.

Innymi słowy brak pisemnego oświadczenia, złożonego do dokumentacji prowadzonej przez szkołę uniemożliwia dopuszczenie ucznia do zajęć z religii lub etyki.

Uczeń może uczestniczyć w zajęciach z religii, z etyki, z obu przedmiotów, może też nie wybrać żadnego z nich. Na możliwość wyboru przez ucznia obu przedmiotów zwrócił uwagę Trybunał Konstytucyjny w orzeczeniu z dnia 20 kwietnia 1993 r. U 12/92 oraz w wyroku z dnia 2 grudnia 2009 r. sygn. akt U 10/07. Jeżeli uczeń nie korzysta w szkole z nauki religii lub etyki, szkoła ma obowiązek zapewnić temu uczniowi w czasie trwania lekcji religii lub etyki opiekę lub zajęcia wychowawcze.

Zgodnie z pismem z dnia 6 października 2014r. otrzymanym przez fundację z Ministerstwa Edukacji Narodowej, będącym odpowiedzią na pytanie fundacji czy uczeń może zrezygnować z lekcji religii lub etyki na każdym etapie kształcenia i w każdym czasie podczas trwania roku szkolnego informujemy, iż może to uczynić analogicznie do wymagań stawianych podczas zapisywania się na lekcje religii/etyki. **Uczeń ma prawo zrezygnować z religii bądź etyki w każdym czasie podczas roku szkolnego składając pisemne oświadczenie.** W szkołach podstawowych i gimnazjach – oświadczenie składają rodzice (opiekunowie prawni), zaś w szkołach ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych rodzice (opiekunowie prawni), **bądź sami uczniowie po osiągnięciu pełnoletności.** Zgodnie z Rozporządzeniem MEN z dnia 14 kwietnia 1992 roku w tej sytuacji o pobieraniu religii i etyki **decydują sami uczniowie.** Ponadto, co ważne, szkoła nie ma prawa wymagać „uzasadnienia” decyzji o rezygnacji z lekcji religii. Wymóg ten narusza zapisy Konstytucji RP m.in. art. 53 punkt 6, w którym mowa jest o tym, iż „Nikt nie może być zmuszany do uczestniczenia ani do nieuczestniczenia w praktykach religijnych”. Ponadto zgodnie z **Art. 31. Ust. 2** „Każdy jest

obowiązany szanować wolności i prawa innych. Nikogo nie wolno zmuszać do czynienia tego, czego prawo mu nie nakazuje." Ponadto na zasadzie Art. 53. Ust. 7 "Nikt nie może być obowiązany przez organy władzy publicznej do ujawnienia swojego światopoglądu, przekonań religijnych lub wyznania."

Fundacja zaniepokojona jest również praktyką organizowania przez Zespół Szkół Ekonomicznych im. Jana Pawła II w Głogowie uroczystości, które swoim charakterem przypominają uroczystości religijne jak np. **Dzień Papieskiej Kremówki - 18 maja, obchody rocznicy wyboru Jana Pawła II na Tron Piotrowy - 16 października, Dzień Patrona Szkoły.** Mamy wątpliwości czy dyrekcja szkoły wykazuje się należyłą troską o uczucia uczniów, rodziców czy nauczycieli należących do mniejszości bezwyznaniowej lub mniejszości religijnych. Mamy również wątpliwości, czy takie praktyki nie są próbą łamania ich sumienia i brakiem poszanowania wolności wyznawania lub niewyznawania religii?

Przypominamy również, iż w myśl Art. 2 Konstytucji, Polska jest „demokratycznym państwem prawnym, urzeczywistniającym zasady sprawiedliwości społecznej”. W systemie demokratycznym jedną z podstawowych zasad jest zasada poszanowania praw mniejszości. Nadmieniam ponadto, iż zgodnie z zapisami Kodeksu karnego Art. 194. „Kto ogranicza człowieka w przysługujących mu prawach ze względu na jego przynależność wyznaniową albo bezwyznaniowość, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.”

Wnoszę o podjęcie kontroli oraz poinformowanie fundacji na piśmie.

Z poważaniem

Dorota Wójcik
Prezeska Zarządu

W załączeniu:

- Kopia Pisma z Ministerstwa Edukacji Narodowej z dnia 06 października 2014r.

MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
DEPARTAMENT KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO I WYCHOWANIA

Warszawa, 06 października 2014 r.

DKOW.WEPW.5024.90.2014

Sz. P.
Dorota Wójcik
Prezeska Zarządu
ul. Fryderyka Chopina 41/2
20-023 Lublin

Szanowna Pani Prezesko,

odpowiadając na pytanie dotyczące rezygnacji z nauki religii i etyki, uprzejmie informuję.

Kwestie dotyczące udziału ucznia w zajęciach z religii i etyki są regulowane przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 kwietnia 1992 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach (Dz. U. Nr 36, poz. 155, z późn. zm.)

Uczeń uczestniczy w szkole na zajęciach religii lub etyki w wyniku życzenia złożonego w formie oświadczenia na zasadzie dobrowolności. Z chwilą złożenia oświadczenia wybrany przedmiot staje się obowiązkowy.

Należy zauważyć, że przywołane przepisy dopuszczają możliwość zmiany oświadczenia (§ 1 ust. 2). Rezygnacja z uczestniczenia w zajęciach z religii lub etyki może nastąpić w każdym czasie. W takim przypadku konieczne jest poinformowanie szkoły o zmianie decyzji. Zmiana decyzji nie wiąże się z konsekwencjami dla rodziców lub pełnoletnich uczniów.

Zgodnie z § 3 ust. 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach szkoła jest obowiązana zapewnić w czasie trwania lekcji religii lub etyki opiekę lub zajęcia wychowawcze uczniom, którzy nie korzystają z religii lub etyki w szkole.

Ponadto informuję, że jeśli rezygnacja z udziału ucznia w nauce religii lub etyki nastąpi w trakcie roku szkolnego przed terminem klasyfikacji rocznej, uzyskane oceny śródroczne nie będą brane pod uwagę i uczeń nie otrzyma na koniec roku oceny z tego przedmiotu.

Z poważaniem

Aleksander Tynelski
NACZELNIK WYDZIAŁU

